

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Billehuset, Helsingborg

Linderson, Hans

2010

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Linderson, H. (2010). *Dendrokronologisk analys av Billehuset, Helsingborg*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2010:77). Lund University.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

20 dec 2010

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2010:77

Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV BILLEHUSET, HELSINGBORG

Uppdragsgivare: ARCHAOS FORSKNING & FÖRMEDLING, att Peter Carelli, Borgarevägen 8, 226 47 Lund. Org nr 601222-2094

Område: Helsingborg **Prov nr:** 694766-479 (se provtagningslista) **Antal borrhoprover:** 14

Dendrokronologiskt objekt: Vindens takstolar, **vån2** bindbjälke, **vån1** hjärtstock, **Källare** takbjälkar

Information: Id ändrade 69462 ->69476, 69463 -> 69477, 69464->69478, 69465->69479

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	An-del :	Träd slag	Antal ÅR; 1 radie om inget annat ang	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Proveniens
69466	V	Tall	101-lw**	Sp 65, W	1624	S 1624	SO Norge
69467	V	Tall	121	Sp 75, W	1623	V 1623/24	SO Norge
69468	Vån2	Tall	69	Sp 50 ej W	Ej datering	-	-
69469	Vån2	Tall	113;2	Sp 27 ej W	Ej datering	-	-
69470	Vån1	Tall	132;2	Sp 56, W	Ej datering	-	-
69471	K	Tall	37;2	Sp 21, ej W	Ej datering	-	-
69472	K	Tall	59	Sp 42, W	Ej datering	-	-
69473	K	Tall	113;2	Sp 73, W	(1623)	(V1623/24)	((Gotland))
69474	K	Tall	162;2	Sp 56, ej W	1586	1602 ± 10	Gotland
69475	K	Tall	144	Sp 51, ej W	1602	1607 ± 5	Gotland
69476	V	Tall	140;2	Sp 47, W*	1624	1625 ± 1	(SO Norge)
69477	V	Tall	116	Sp 64, W	1623	V 1623/24	SO Norge
69478	V	Tall	235	Sp 70, W*	1622	1624 ± 2	(SO Norge)
69479	V	Tall	119	Sp 60, W	1623	V 1623/24	SO Norge

*Angiven vankant, dock tätvuxen de sista åren så att någon årsring kan saknas, därför en viss osäkerhetsmarginal

** -LW (late wood) sommarveden saknas, innebärande sommaravverkad

Kommentarer och diskussion

Vinden, dateringarna är väl samlade kring vinterhalvåret 1623/24 och sommaren 1624. "Vinterhalvåret" är egentligen trädens viloperiod där årsringsbildningen har upphört i stamdelen. Viloperioden täcker tiden, ungefär senare delen av augusti till någon gång i maj. Detta innebär att prov 69466 kan vara avverkad några veckor efter det virke som har avverkats "vinterhalvåret" 1623/24. Den gemensamma växtplatsen för fyra stammar ligger i sydöstra Norge. Två prover, 69476 och 69478, har en mer oklar proveniens men har sannolikt gemensam växtplats rimligen i sydöstra Norge (östlandet under 1000 m ö h) eller i angränsande område.

Våningsplan 1 och 2, har inte varit möjlig att datera. Detta tyder på att virket har en annan ålder eller källa än det övriga daterade virket.

Källarens takbjälkar dateras med minst två prov och om de är avverkade samtidigt fällda någon gång mellan år 1602-1612. Detta virke har en helt avvikande proveniens jämfört med det övriga virket och hämtat från Gotland. Ett prov 69473 får en något osäker datering, vinterhalvåret 1623/24. Jag har valt att ta med detta dateringsförslag för det kan ha stor betydelse för förståelsen av byggnadens historik.

Det dendrokronologiska resultatet kan sammanfattas så att byggnaden är uppförd i dess nuvarande utformning 1624 eller något år senare. Äldre virke kan tyda på att byggnaden har haft en äldre upplaga eller att virke har återanvänts för att användas vid sagda uppförande tid. Virke som inte har daterats kan tyda på en högre ålder. För att få svar på detta bör annat virke på våning 2 dendrokronologiskt analyseras eller kan en kol-14 datering göras på prov 69469.

Hans Linderson

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ's arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812